

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

21. července 2011 *

Ve věci C-194/09 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 Statutu Soudního dvora, podaný dne 29. května 2009,

Alcoa Trasformazioni Srl, se sídlem v Portoscuso (Itálie), zastoupená M. Siragusou, avvocato, T. Müller-Iboldem a T. Grafem, Rechtsanwälte, jakož i F. Salernem, avocat,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

další účastník řízení:

Evropská komise, zastoupená N. Khanem, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

* Jednací jazyk: angličtina.

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení J. N. Cunha Rodrigues, předseda senátu, A. Rosas, U. Lõhmus, A. Ó Caoimh
a P. Lindh (zpravodajka), soudci,

generální advokát: N. Jääskinen,
vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 24. června 2010,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 23. září
2010,

vydává tento

Rozsudek

- ¹ Svým kasačním opravným prostředkem se společnost Alcoa Trasformazioni Srl (dále jen „Alcoa“) domáhá zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství (nyní Tribunál) ze dne 25. března 2009, Alcoa Trasformazioni v. Komise (T-332/06, dále jen „napadený rozsudek“), kterým tento zamítl žalobu znějící na částečné zrušení rozhodnutí Komise 2006/C 214/03 oznámeného Italské republice dopisem ze dne 19. července 2006 o zahájení řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy o ES týkajícího se státní podpory C 36/06 (ex NN 38/06) – Preferenční sazby za elektřinu poskytované

některým odvětvím s vysokou spotřebou energie v Itálii (Úř. věst. C 214, s. 5, dále jen „sporné rozhodnutí“) v rozsahu, v němž se týká sazeb za elektrickou energii, jež jsou hrazeny závody na výrobu hliníku vlastněné společností Alcoa.

Právní rámec

- 2 Článek 1 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88] Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339), nazvaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- a) ‚podporou‘ jakékoliv opatření splňující všechna kritéria stanovená v čl. [87] odst. 1 [ES];
- b) ‚existující podporou‘:
 - i) [...] všechny podpory existující v příslušných členských státech před vstupem Smlouvy v platnost, to znamená režimy podpor a jednotlivé podpory, které byly zavedeny před vstupem Smlouvy v platnost a zůstávají použitelné i po něm;
 - ii) schválená podpora, což znamená režimy podpory a jednotlivé podpory schválené Komisí nebo Radou;

[...]

- v) podpora, která se považuje za existující podporu, protože v době, kdy začala být uskutečňována, nevytvářela podporu a poté se stala podporou následkem vývoje společného trhu bez toho, že by byla členským státem pozměněna. Pokud se některá opatření stala podporou následkem liberalizace činnosti právem Společenství, taková opatření nebudou považována za existující podporu po datu stanoveném pro liberalizaci;
- c) „novou podporou“ každá podpora, což znamená režimy podpory a jednotlivou podporu, která není existující podporou, včetně změn existující podpory;

[...]

- f) „protiprávní podporou“ nová podpora uskutečňovaná v rozporu s čl. [88] odst. 3 [ES];

[...]“

- 3 Podle čl. 2 odst. 1 nařízení č. 659/1999 musí „dotyčný členský stát oznámit Komisi s dostatečným časovým předstihem všechny plány na poskytnutí nové podpory“. Článek 3 tohoto nařízení stanoví, že nová podpora „nesmí být uskutečněna dříve, než Komise přijme nebo se bude mít za to, že přijala, rozhodnutí schvalující tuto podporu“.
- 4 Článek 4 odst. 1 až 4 uvedeného nařízení stanoví:

„1. Komise přezkoumá oznámení ihned po jeho obdržení. Aniž je dotčen článek 8, Komise přijme rozhodnutí podle odstavců 2, 3 nebo 4.

2. Shledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že oznámené opatření není podporou, zaznamenaná tento nález ve formě rozhodnutí.

3. Shledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že nejsou vzneseny žádné pochybnosti o slučitelnosti oznámeného opatření se společným trhem, pokud opatření spadá pod čl. [87] odst. 1 [ES], rozhodne, že opatření je slučitelné se společným trhem [...]. Rozhodnutí blíže určí, která výjimka podle Smlouvy byla použita.

4. Shledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že existují pochybnosti o slučitelnosti oznámeného opatření se společným trhem, rozhodne o zahájení postupu podle čl. [88] odst. 2 [ES] (dále jen „rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení“).

5 Článek 6 odst. 1 téhož nařízení stanoví:

„Rozhodnutí o zahájení formální vyšetřovacího řízení shrne relevantní faktické a právní otázky, zahrne předběžné hodnocení Komise o charakteru navrhovaného opatření jako podpory a vyloží pochybnosti o jeho slučitelnosti se společným trhem. Rozhodnutí vyzve dotýčný členský stát a ostatní zúčastněné strany, aby předložily připomínky v předepsané lhůtě, která obvykle nepřesáhne jeden měsíc. V řádně odůvodněných případech může Komise předepsanou lhůtu prodloužit.“

6 Podle čl. 7 odst. 1 nařízení č. 659/1999 „může být formální vyšetřovací řízení ukončeno rozhodnutím podle odstavců 2 až 5 tohoto článku“. Uvedené odstavce stanoví, že Komise může rozhodnout, že oznámené opatření není podporou, že oznámená

podpora je slučitelná se společným trhem, že oznámenou podporu lze považovat za slučitelnou se společným trhem, pokud jsou splněny určité podmínky nebo že oznámená podpora je neslučitelná se společným trhem.

- 7 Co se týče neoznámených opatření, čl. 10 odst. 1 nařízení č. 659/1999 stanoví, že „[p]okud má Komise k dispozici informace týkající se údajné protiprávní podpory, přezkoumá je bezodkladně bez ohledu na jejich zdroj“. V článku 13 odst. 1 tohoto nařízení je stanoveno, že toto přezkoumání je případně zakončeno rozhodnutím zahájit formální vyšetřovací řízení.
- 8 Řízení týkající se existujících režimů podpory je upraveno v člancích 17 až 19 nařízení č. 659/1999. Podle článku 18 tohoto nařízení platí, že pokud Komise „dospěje k názoru, že existující režim podpory není nebo již není slučitelný se společným trhem, vydá doporučení navrhuující dotyčnému členskému státu vhodná opatření“. Pokud dotyčný členský stát nepřijme navrhovaná opatření, může Komise na základě čl. 19 odst. 2 uvedeného nařízení zahájit formální vyšetřovací řízení.

Skutečnosti předcházející sporu

- 9 Skutkový základ sporu, jak vyplývá z napadeného rozsudku a z vyjádření účastnic řízení před Soudním dvorem, lze pro účely tohoto rozsudku shrnout následovně.
- 10 Navrhovatelka, společnost Alcoa, je společností založenou podle italského práva, jež je v Itálii vlastníkem dvou závodů na výrobu hliníku, které se nacházejí v Portovesme

na Sardinii a ve Fusině v regionu Veneto (Benátsko). Tyto závody byly na navrhovatelku převedeny společností Alumix SpA v rámci privatizace posledně uvedené společnosti.

- 11 Rozhodnutím 96/C 288/04 oznámeným Italské republice a zveřejněným dne 1. října 1996 (Úř. věst. C 288, s. 4, dále jen „rozhodnutí Alumix“) Komise uzavřela řízení, které zahájila dne 23. prosince 1992 a rozšířila dne 16. listopadu 1994 zejména v otázce sazby za dodávky elektřiny fakturované společností ENEL – tradičním poskytovatelem elektřiny v Itálii – těmito dvěma závody. Tato sazba byla stanovena rozhodnutím Comitato interministeriale dei prezzi č. 13 ze dne 24. července 1992 (Meziresortní cenový výbor, dále jen „rozhodnutí CIP č. 13/92“). Komise dospěla k závěru, že tato sazba, která byla podle článku 2 legislativního nařízení ze dne 19. prosince 1995 (GURI č. 39 ze dne 16. února 1996, s. 8, dále jen „legislativní nařízení z roku 1995“) použitelná do 31. prosince 2005, nepředstavovala státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.
- 12 Základem pro tuto sazbu za elektřinu byly mezní výrobní náklady a část fixních nákladů společnosti ENEL.
- 13 Komise dospěla k závěru, že když společnost ENEL uplatnila v případě výroby hliníku v závodech Portovesme a Fusina takovou sazbu, jednala jako hospodářský subjekt za běžných tržních podmínek, protože tato sazba umožnila dodávat elektrickou energii podnikům, které jsou jejími předními zákazníky v oblastech se značnou nadvýrobou elektrické energie.
- 14 Rozhodnutím Úřadu pro elektrickou energii a plyn (Autorità per l'energia elettrica e il gas) č. 204/99 ze dne 29. prosince 1999 byla správa sazby za elektrickou energii převedena na místní distributory elektřiny. Dodávky elektřiny společností Alcoa tedy fakturovala společnost ENEL, její místní distributor elektřiny, za běžnou sazbu,

a nikoli za sazbu upravenou v legislativním nařízení z roku 1995. Společnost ENEL jí přiznala refundaci uvedenou na faktuře za elektrickou energii. Tato refundace byla financována prostřednictvím parafiskálního poplatku uloženého všem spotřebitelům elektrické energie v Itálii a odpovídala rozdílu mezi fakturovanou sazbou a sazbou upravenou v legislativním nařízení z roku 1995.

- 15 Rozhodnutím č. 148/04 Úřadu pro elektrickou energii a plyn ze dne 9. srpna 2004 byl veřejnoprávní subjekt Cassa Conguaglio per il settore elettrico (Vyrovnávací fond pro odvětví elektřiny, dále jen „vyrovnávací fond“) pověřen správou sazby za elektrickou energii namísto místních distributorů. Vyrovnávací fond na základě toho společnosti Alcoa přímo refundoval rozdíl mezi sazbou, kterou této společnosti fakturovala společnost ENEL, a sazbou upravenou v legislativním nařízení z roku 1995, a to s využitím téhož parafiskálního poplatku.
- 16 V roce 2005 přijaly italské orgány legislativní nařízení č. 35 ze dne 14. května 2005 (GURI č. 111, ze dne 14. května 2005, s. 4), které bylo zákonem č. 80 ze dne 14. května 2005 (běžný doplněk ke GURI č. 91 ze dne 14. května 2005, dále jen „legislativní nařízení z roku 2005“) po změnách přeměněno na zákon. Toto nařízení v čl. 11 odst. 11 stanoví, že uplatňování preferenční sazby u obou závodů společnosti Alcoa se prodlužuje do 31. prosince 2010. Toto ustanovení nebylo Komisi oznámeno.
- 17 Legislativní nařízení z roku 2005 rovněž stanoví každoroční revizi sazby Úřadem pro elektrickou energii a plyn. V souladu s rozhodnutím tohoto úřadu č. 217/05 ze dne 13. října 2005 se od 1. ledna 2006 tato sazba každý rok zvyšuje v závislosti na případném zvýšení cen na evropských burzách v Amsterdamu (Nizozemsko) a ve Frankfurtu nad Mohanem (Německo), a to nejvýše o 4 % ročně

- 18 Ve sporném rozhodnutí si Komise kladla otázku, zda sazba přiznaná společnosti Alcoa nepředstavuje státní podporu a zda je slučitelná se společným trhem v souladu se čl. 87 odst. 1 ES. Komise zmínila, že se s čl. 11 odst. 11 legislativního nařízení z roku 2005 seznámila v průběhu jiného řízení, tj. řízení, které vedlo k přijetí rozhodnutí 2005/C 30/06 oznámeného Italské republice dopisem ze dne 16. listopadu 2004 o zahájení řízení podle čl. 88 odst. 2 ES týkajícího se státní podpory C 38/2004 (ex NN 58/04) – Podpory pro společnost Portovesme Srl (Úř. věst. 2005, C 30, s. 7, dále jen „rozhodnutí Portovesme“).
- 19 Komise v bodech 40 až 46 odůvodnění sporného rozhodnutí uvedla, že musela ověřit, zda dotčená sazba představovala státní podporu. Podle Komise snížení ceny elektřiny představovalo pro podnik na výrobu hliníku značnou hospodářskou výhodu. Toto snížení bylo financováno ze státních zdrojů, tj. prostřednictvím parafiskálního poplatku vybíraného vyrovnávacím fondem od všech spotřebitelů elektrické energie v Itálii. Hrozilo nebezpečí, že uvedené snížení naruší hospodářskou soutěž a může ovlivnit obchod v rámci Společenství. Komise z toho dovodila, že na toto snížení se vztahuje čl. 87 odst. 1 ES.
- 20 Komise v bodě 47 odůvodnění sporného rozhodnutí uvedla, že čl. 11 odst. 11 legislativního nařízení z roku 2005 jí nebyl oznámen, a proto musí být dotčené opatření považováno za protiprávní ve smyslu čl. 1 písm. f) nařízení č. 659/1999, a že její předchozí závěry v rozhodnutí Alumix, podle nichž preferenční sazba přiznaná společnosti Alcoa nepředstavovala existující podporu, neumožňovaly považovat toto opatření za existující podporu.
- 21 Pokud jde o podporu poskytnutou závodu Fusina a závodu Portovesme, Komise dále v bodech 49 a 78 odůvodnění sporného rozhodnutí vyjádřila pochybnosti o slučitelnosti dotčeného opatření se společným trhem.

- 22 Komise konečně v bodech 80 a 81 odůvodnění sporného rozhodnutí vyzvala Italskou republiku, aby jí ve lhůtě do jednoho měsíce od doručení sporného rozhodnutí předložila svá případná vyjádření a poskytla veškeré informace potřebné k posouzení dotčené podpory.

Žaloba před Tribunálem a napadený rozsudek

- 23 Dne 29. listopadu 2006 podala společnost Alcoa žalobu u Tribunálu na zrušení sporného rozhodnutí v rozsahu, v němž se týká sazby za poskytování elektrické energie fakturované jejím závodům ve Fusině a Portovesme, nebo podpůrně na jeho zrušení v rozsahu, v němž tuto sazbu kvalifikuje jako novou protiprávní podporu.
- 24 Na podporu své žaloby se společnost Alcoa dovolávala tři žalobních důvodů. Zaprvé tvrdila, že Komise ve sporném rozhodnutí nesprávně kvalifikovala sazbu za elektrickou energii použitelnou na její závody jako státní podporu, i když uvedená sazba, která odpovídá tržní sazbě, neposkytovala těmto závodům žádnou výhodu. Zadruhé společnost Alcoa Komisi vytýkala, že porušila zásady legitimního očekávání a právní jistoty z důvodu, že uvedené rozhodnutí není v souladu s rozhodnutím Alumix. Zatřetí tato společnost podpůrně uvedla, že Komise nesprávně přezkoumala dotčené opatření v rámci řízení pro nové podpory, ačkoli tak měla učinit v řízení, které se vztahuje na podporu existující.
- 25 Napadeným rozsudkem Tribunál žalobu zamítl.

- 26 Pokud jde o první žalobní důvod, Tribunál nejprve konstatoval, že kvalifikace opatření jako státní podpory v rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení nemá konečnou povahu a přezkum legality takového rozhodnutí Tribunálem se musí omezovat na ověření, zda se Komise nedopustila zjevně nesprávného posouzení, když dospěla k závěru, že během předběžného přezkumu dotčeného opatření nemohla překonat veškeré související obtíže.
- 27 Tribunál uvedl, že společnost Alcoa nezpochybňuje posouzení Komise, podle něhož jsou zdroje umožňující financování dotčené sazby státními zdroji, a poté upřesnil, že se Komise nedopustila zjevně nesprávného posouzení, když dospěla k předběžnému závěru, že preferenční sazba zvýhodňuje závody společnosti Alcoa. Tribunál v této souvislosti rovněž dospěl závěru, že argumenty společnosti Alcoa, podle nichž měla Komise povinnost určit, zda dotčená sazba odpovídá tržní sazbě a zda jsou nadále platná kritéria, o něž se opírala ve svém závěru ohledně neexistující výhody v rozhodnutí Alumix, je třeba odmítnout jako irelevantní. Tribunál odmítl argument společnosti Alcoa, že Komise nedostála své povinnosti uvést odůvodnění zejména tím, že tato kritéria nepřezkoumala, a připomněl, že otázka, zda je sazba přiznaná dotčeným závodům tržní sazbou či nikoli, vyžaduje komplexní hospodářské posouzení, které musí Komise provést jakožto součást formálního vyšetřovacího řízení.
- 28 Pokud jde o druhý žalobní důvod, Tribunál zkoumal, zda Komise tím, že preferenční sazbu kvalifikovala jako novou podporu, porušila zásadu ochrany legitimního očekávání a zásadu právní jistoty, jichž se mohla společnost Alcoa vzhledem k rozhodnutí Alumix dovolávat.
- 29 Tribunál konstatoval, že ze žaloby i z rozhodnutí Alumix vyplývá, že toto rozhodnutí se týká pouze legislativního nařízení z roku 1995, jehož platnost byla omezena na dobu deseti let. Tribunál dodal, že Komise ve sporném rozhodnutí uvádí, že prodloužení přiznané sazby až do roku 2010, které jí nebylo oznámeno, může představovat státní podporu. Tribunál uvedl, že Komise nezpochybnila své posouzení opatření

přezkoumávaného v rozhodnutí Alumix, a dospěl k závěru, že si společnost Alcoa nemohla být v žádném případě jistá, že Komise rozhodne, že sazba, která jí byla přiznána, nepředstavuje státní podporu.

- 30 Co se týče třetího žalobního důvodu, Tribunál připomněl, že podle ustálené judikatury musí být existující podpora považována za novou podporu, pokud je změněna její samotná podstata nebo je prodloužena. Tribunál z toho dovodil, že pokud je opatření, které Komise nepovažovala za státní podporu, prodlouženo nebo je změněna jeho samotná podstata, může jej Komise přezkoumat pouze v rámci procesních norem použitelných na nové podpory.
- 31 Tribunál rozhodl, že v dané věci nelze dotčené opatření považovat za existující podporu, a to nejen z toho důvodu, že se týká jiného období, než je období zkoumané v rozhodnutí Alumix, ale také proto, že se způsob financování tohoto opatření v porovnání s opatřením zkoumaným v uvedeném rozhodnutí změnil.

Návrhová žádání účastnic řízení

- 32 Svým kasačním opravným prostředkem společnost Alcoa navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek;
 - zrušil sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž se týká sazeb za elektrickou energii použitelných na závody na výrobu hliníku, které jí patří;

podpůrně

– vrátil věc Tribunálu k novému posouzení v souladu s rozsudkem Soudního dvora,

a v každém případě, aby

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

- ³³ Komise navrhuje Soudnímu dvoru, aby zamítl kasační opravný prostředek a uložil společnosti Alcoa náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- ³⁴ Společnost Alcoa na podporu svého kasačního opravného prostředku vznáší dva důvody. První důvod směřuje k tomu, aby bylo rozhodnuto, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když dospěl k závěru, že Komise mohla zahájit formální vyšetřovací řízení, aniž zjišťovala, zda závěry v rozhodnutí Alumix pozbyly platnosti. Druhý důvod vychází z nesprávného uplatnění řízení týkajícího se nových podpor.

- ³⁵ Oba tyto důvody jsou úzce spojeny s časovou a věcnou působností rozhodnutí Alumix, které Tribunál podle navrhovatelky nerespektoval. Společnost Alcoa se časovou působností tohoto rozhodnutí zabývá ve čtvrté části prvního důvodu a druhé části

druhého důvodu a věcnou působností v argumentaci týkající se neexistence podstatných změn v sazbě za elektrickou energii ve čtvrté části prvního důvodu a třetí části druhého důvodu.

- ³⁶ Přezkum kasačního opravného prostředku je třeba započít posouzením těchto částí a této argumentace.

Ke čtvrté části prvního důvodu a druhé části druhého důvodu, týkajícím se časové působnosti rozhodnutí Alumix

Argumentace účastnic řízení

- ³⁷ Společnost Alcoa ve čtvrté části prvního důvodu a druhé části druhého důvodu Tribunálu vytýká, že v bodech 105 až 107 napadeného rozsudku zastával názor, že působnost rozhodnutí Alumix byla časově omezena. Tribunál tak podle ní nesprávně vyložil toto rozhodnutí a dopustil se nesprávného právního posouzení. Společnost Alcoa tvrdí, že rozhodnutí Alumix výslovně neodkazuje na legislativní nařízení z roku 1995, které sazbu za elektrickou energii upravenou v uvedeném legislativním nařízení stanoví na dobu deseti let, ani neobsahuje výslovné či implicitní omezení doby své platnosti. Dále společnost Alcoa dodává, že i kdyby byla časová působnost rozhodnutí Alumix omezena, má konstatování o neexistenci podpory v tomto rozhodnutí obecnou platnost, která je časově neomezená.
- ³⁸ Komise tvrdí, že Tribunál rozhodnutí Alumix správně přezkoumal ve světle legislativního nařízení z roku 1995, které dotčenou sazbu výslovně omezilo na dobu deseti let.

Závěry Soudního dvora

39 Je třeba připomenout, že v rámci kasačního opravného prostředku v souladu s články 225 ES a 58 statutu Soudního dvora není tento příslušný ke zjišťování a posuzování relevantních skutkových okolností s výjimkou případů, kdy došlo k jejich zkrácení (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 1. června 1994, *Komise v. Brazzelli Lualdi a další*, C-136/92 P, Recueil, s. I-1981, body 49 a 66, jakož i ze dne 7. listopadu 2002, *Glencore a Compagnie Continentale v. Komise*, C-24/01 P a C-25/01 P, Recueil, s. I-10119, bod 65).

40 V tomto ohledu se posouzení Tribunálu v bodě 107 napadeného rozsudku týkající se omezené časové působnosti rozhodnutí Alumix zakládá na určitých konstatováních. Tribunál nejprve v bodě 105 tohoto rozsudku konstatoval, že Komise se v rozhodnutí Alumix vyslovila k sazbě za dodávky elektřiny, které společnost ENEL fakturovala závodům společnosti Alcoa v letech 1996 až 2005. V tomtéž bodě Tribunál dále uvedl, že i když rozhodnutí Alumix nezmiňuje legislativní nařízení z roku 1995, jehož článek 2 upravuje dobu platnosti sazby stanovené rozhodnutím CIP č. 13/92, společnost Alcoa na toto legislativní nařízení přesto v žalobě výslovně odkazuje, a považoval za vhodné citovat z něj pasáž, která odráží vyjádření posledně jmenované. Podle této pasáže vyžadovala privatizace společnosti Alumix SpA podporu italské vlády za účelem nastavení sazby za elektrickou energii pro oba dotčené závody ve spolupráci se společností ENEL tím, že bude případně nastavena budoucí dlouhodobá smlouva (na deset let) za konkurenceschopné ceny na evropské úrovni. Tribunál pokračoval v této citaci a dodal, že režim příplatků stanovených v rozhodnutí CIP č. 13/92 byl ke 31. prosinci 2005 zrušen a po tomto datu měl být uveden do souladu s režimem pro všechny odběratele. Tribunál konečně v bodech 14 a 65 napadeného rozsudku uvedl, že sazba za elektrickou energii fakturovaná oběma závodům společnosti Alcoa byla legislativním nařízením z roku 2005 prodloužena až do 31. prosince 2010.

41 Společnost Alcoa tato konstatování nezpochybňuje ani netvrdí, že Tribunál zkrátil skutkové okolnosti.

- 42 Je třeba zdůraznit, že jelikož Tribunál skutkové okolnosti nezkreslil, byl jako jediný příslušný k jejich posouzení. Mohl tak, aniž se dopustil nesprávného právního posouzení, v bodě 106 napadeného rozsudku konstatovat, že posouzení Komise týkající se dotčené sazby za elektrickou energii pro období od roku 1996 do roku 2005 bylo formulováno s ohledem na tržní podmínky, jaké mohla Komise předpokládat v tomto období. Tribunál, aniž se dopustil nesprávného právního posouzení, mohl v bodě 107 tohoto rozsudku rovněž potvrdit stanovisko Komise převzetím její formulace z napadeného rozhodnutí, tj. že schválení uvedené sazby Komisí v rozhodnutí Alumix bylo časově omezeno právě proto, že vycházelo z hospodářského posouzení okolností v daném okamžiku, takže nebylo možné se rozhodnutí dovolávat pro účely prodloužení působnosti opatření stanoveného legislativním nařízením z roku 2005.
- 43 Čtvrtou část prvního důvodu, jakož i druhou část druhého důvodu je proto třeba zamítnout.

K argumentu týkajícímu se neexistence podstatných změn v sazbě za elektrickou energii zkoumanému v rozhodnutí Alumix a rozvedenému ve čtvrté části prvního důvodu a ve třetí části druhého důvodu

Argumentace účastnic řízení

- 44 Společnost Alcoa namítá, že Tribunál pochybil, když odmítl jako neopodstatněný její argument, že změny ve správě sazby za elektrickou energii provedené v roce 1999 a v roce 2004 nebyly podstatné, ale pouze technické. Tato společnost zastává názor, že refundace finančních prostředků provedená společností ENEL a přenechání správy sazby vyrovnávacímu fondu nic nemění na analýze obsažené v rozhodnutí Alumix,

podle níž dotčená sazba nepředstavovala podporu. Tyto změny se týkaly výlučně toho, jak a kým byla sazba přiznána, a výše sazby, která je klíčovým faktorem, přitom nebyla nikdy změněna.

- 45 Komise odpovídá, že přechod od situace, kdy společnost Alcoa platila svému dodavateli v souladu s preferenční sazbou schválenou rozhodnutím Alumix, k situaci, kdy společnost Alcoa platila cenu stanovenou volně dodavatelem a vyrovnávací fond jí následně poskytoval refundaci s cílem snížit její čisté náklady na výši uvedené preferenční sazby, nelze jednoduše kvalifikovat jako technickou změnu.

Závěry Soudního dvora

- 46 Tribunál v bodech 64 a 65 napadeného rozsudku uvedl, že Komise k předběžnému závěru o existenci výhody ve prospěch společnosti Alcoa dospěla zaprvé na základě prodloužení platnosti sazby stanovené legislativním nařízením z roku 1995 až do roku 2010 s možností zvýšení maximálně o 4 %, a zadruhé na základě přenechání správy této sazby vyrovnávacímu fondu, který společnosti Alcoa přímo refundoval rozdíl mezi sazbou za elektrickou energii fakturovanou jejím závodům a sazbou stanovenou legislativním nařízením. Tato dvě faktická konstatování týkající se změn zavedených čl. 11 odst. 11 legislativního nařízení z roku 2005, jakož i rozhodnutím Úřadu pro elektrickou energii a plyn č. 148/04 ze dne 9. srpna 2004 a č. 217/05 ze dne 13. října 2005, společnost Alcoa nezpochybňuje.
- 47 Tribunál v bodě 68 napadeného rozsudku uvedl, že se tento refundační mechanismus dotýkal samotné podstaty preferenční sazby ve prospěch společnosti Alcoa, a že Komise proto nebyla oprávněna vyloučit, že představuje poskytnutí výhody, což je jedna z podmínek umožňujících vymezit podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

- 48 Toto posouzení Tribunálu odráží přístup Soudního dvora, podle něhož může způsob financování státní podpory vést k neslučitelnosti celého režimu podpor se společným trhem, a v takovém případě je nutné podporu přezkoumat se zohledněním důsledků, které má její financování (viz rozsudek ze dne 21. října 2003, van Calster a další, C-261/01 a C-262/01, Recueil, s. I-12249, bod 49).
- 49 V projednávané věci Tribunál v bodech 107 a 131 napadeného rozsudku konstatoval, že ze sporného rozhodnutí vyplývá, že způsob financování sazby stanovené v legislativním nařízení z roku 2005 ve srovnání se sazbou stanovenou legislativním nařízením z roku 1995 implikuje přechod od tržní sazby k sazbě, jejíž snížení je financováno ze státních zdrojů.
- 50 Vzhledem k případným důsledkům změn ve způsobu financování z hlediska pravidel pro státní podpory, které byly prokázány ve sporném rozhodnutí, je třeba konstatovat, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 130 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že se opatření zkoumané ve sporném rozhodnutí lišilo od opatření zkoumaného v rozhodnutí Alumix, a když argument společnosti Alcoa, že tyto změny nebyly podstatné, v bodě 134 tohoto rozsudku odmítl jako neopodstatněný.
- 51 Argument společnosti Alcoa uvedený v rámci čtvrté části prvního důvodu a třetí části druhého důvodu, který se týká nepodstatnosti změn, je proto třeba odmítnout jako neopodstatněný.
- 52 Ve světle těchto konstatování je třeba přezkoumat první a druhý důvod.

K prvnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatečného zohlednění rozhodnutí Alumix

- 53 Prvním důvodem společnost Alcoa usiluje o to, aby bylo rozhodnuto, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když dospěl k závěru, že Komise mohla zahájit formální vyšetřovací řízení, aniž zjišťovala, zda závěry v rozhodnutí Alumix pozbyly platnosti. Tento důvod se skládá z šesti částí. V první části společnost Alcoa vytýká Tribunálu, že svůj přezkum omezil na zjevně nesprávné posouzení při kvalifikaci dotčeného opatření jako státní podpory. Druhá část spočívá v nerespektování judikatury a zásad právní jistoty a ochrany legitimního očekávání. Třetí část směřuje k tomu, aby bylo rozhodnuto, že dvě hlavní skutečnosti, na jejichž základě Tribunál dospěl k závěru, že Komise byla oprávněna zahájit formální vyšetřovací řízení, nejsou dostatečné. Čtvrtá část týkající se časové působnosti rozhodnutí Alumix byla zamítnuta jako neopodstatněná v bodě 43 tohoto rozsudku. Pátá část vychází z porušení zásady řádné správy a práva být vyslechnut. Šestá část konečně vychází z nerespektování rozsahu povinnosti uvést odůvodnění.

K první části prvního důvodu, vycházející z toho, že se Tribunál při přezkumu nesprávně omezil na zjišťování zjevně nesprávného posouzení

– Argumentace účastnic řízení

- 54 V rámci první části prvního důvodu společnost Alcoa tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, a to konkrétně v bodě 61 napadeného rozsudku, když se při přezkumu sporného rozhodnutí omezil na zjišťování zjevně nesprávného posouzení ohledně kvalifikace dotčeného opatření jako státní podpory. Tribunál tak podle společnosti Alcoa rezignoval na svou funkci provádět soudní přezkum v situaci, v níž je soudní ochrana zásadní pro ochranu podniků před zneužitím při formálním vyšetřovacím řízení.

- 55 Společnost Alcoa zdůrazňuje rozdíl mezi zahájením formálního vyšetřovacího řízení ve vztahu k opatřením, o nichž bylo konkrétně rozhodnuto, že nepředstavují podporu, a řízením týkajícím se opatření, které se předmětem takového rozhodnutí nestaly. Tato společnost tvrdí, že v prvně uvedeném případě je Komise při předběžném přezkumu a uvádění důvodů vázána přísnějšími povinnostmi v zájmu zdůvodnění zahájení formálního vyšetřovacího řízení.
- 56 Komise odpovídá, že podle ní byla úroveň přezkum Tribunálu, tj. úroveň v případě předběžného rozhodnutí, odpovídající.

– Závěry Soudního dvora

- 57 Je třeba připomenout, že účelem fáze předběžného přezkoumání podpor zavedené čl. 88 odst. 3 ES a upravené články 4 a 5 nařízení č. 659/1999 je umožnit Komisi, aby si učinila předběžný názor ohledně částečné či celkové slučitelnosti dotčené podpory se společným trhem. Tato fáze se liší od vyšetřovací fáze podle čl. 88 odst. 2 ES upravené články 6 a 7 uvedeného nařízení, která má Komisi umožnit, aby získala úplné informace o veškerých skutečnostech daného případu (viz rozsudek ze dne 15. dubna 2008, Nuova Agricast, C-390/06, Sb. rozh. s. I-2577, bod 57).
- 58 Jak vyplývá z článku 6 nařízení č. 659/1999, rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení zahrne předběžné hodnocení Komise o charakteru navrhovaného opatření jako podpory a vyloží pochybnosti o jeho slučitelnosti se společným trhem.

- 59 Z tohoto hlediska je třeba konstatovat, že Tribunál v bodech 58 až 60 napadeného rozsudku správně připomněl roli předběžné fáze řízení a přitom zdůraznil, že se liší od formálního vyšetřovacího řízení.
- 60 Tribunál v bodě 58 napadeného rozsudku oprávněně připomněl zejména to, že Komise je povinna zahájit formální vyšetřovací řízení, pokud po předběžném přezkoumání nebyla přesvědčena, že je dotčené opatření slučitelné se společným trhem.
- 61 Tribunál z toho v bodě 60 napadeného rozsudku správně dovodil, že jeho přezkum legality rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení musí být nutně omezený a v bodě 62 uvedeného rozsudku oprávněně dospěl k závěru, že pokud žalobce v rámci žaloby podané proti takovému rozhodnutí zpochybňuje posouzení Komise týkající se kvalifikace sporného opatření jako státní podpory, omezuje se přezkum soudu Unie na ověření toho, zda se Komise nedopustila zjevně nesprávného posouzení.
- 62 Argument společnosti Alcoa, že Tribunál měl v projednávané věci vzhledem k předchozímu rozhodnutí Komise týkajícímu se společnosti Alcoa, tj. rozhodnutí Alumix, provést hlubší analýzu a neomezovat se při přezkumu na zjišťování zjevně nesprávného posouzení, neobstojí, jelikož Tribunál, jak bylo uvedeno v bodě 50 tohoto rozsudku, správně rozhodl, že se opatření dotčené ve sporném rozhodnutí lišilo od opatření zkoumaného v rozhodnutí Alumix.
- 63 Z toho plyne, že první část prvního důvodu musí být zamítnuta jako neopodstatněná.

K druhé části prvního důvodu, spočívající v nerespektování judikatury a zásad právní jistoty a ochrany legitimního očekávání

– Argumentace účastnic řízení

⁶⁴ Bez ohledu na uplatnitelný standard přezkumu společnost Alcoa v druhé části prvního důvodu tvrdí, že Tribunál se dopustil nesprávného právního posouzení, když nezohlednil judikaturu a zásady právní jistoty a ochrany legitimního očekávání, které ho zavazují k tomu, aby zohlednil svá předchozí rozhodnutí vydaná ve stejné věci.

⁶⁵ Podle společnosti Alcoa z rozsudku ze dne 5. října 1994, *Itálie v. Komise* (C-47/91, *Recueil*, s. I-4635), vyplývá, že Komise je povinna zohlednit rozhodnutí Alumix a opětně přezkoumat, zda se skutečnosti, na kterých se toto rozhodnutí zakládá, změnily, či nikoli. Tribunál se podle ní rovněž dopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodě 70 napadeného rozsudku za to, že Komise nemá povinnost určit, „zda jsou kritéria, o něž se [Komise] opírala ve svém závěru ohledně neexistující výhody v rozhodnutí Alumix, nadále platná“. Společnost Alcoa na základě rozsudku ze dne 22. června 2006, *Belgie a Forum 187 v. Komise* (C-182/03 a C-217-03, *Sb. rozh.* s. I-5479), dodává, že byla oprávněna se spoléhat na domněnku, že se závěry Komise v rozhodnutí Alumix nezměnily, pokud byly nadále platné skutečnosti, ze kterých rozhodnutí vycházelo.

⁶⁶ Komise tvrdí, že povinnost zohlednit rozhodnutí Alumix nebyla dána.

– Závěry Soudního dvora

- ⁶⁷ Soudní dvůr v bodě 24 výše uvedeného rozsudku Itálie v. Komise rozhodl, že zabývá-li se Komise individuální podporou, která byla údajně poskytnuta na základě dříve schváleného režimu, nemůže tuto podporu bez dalšího zkoumat ve vztahu ke Smlouvě o ES. Před zahájením jakéhokoli řízení musí nejprve přezkoumat, zda podpora spadá do obecného režimu a zda splňuje podmínky stanovené v rozhodnutí schvalujícím tento režim. Pokud by Komise nepostupovala tímto způsobem, mohla by v rámci přezkumu každé individuální podpory vzít zpět rozhodnutí schvalující režim podpor a porušit zásady ochrany legitimního očekávání a právní jistoty.
- ⁶⁸ Je však třeba konstatovat, že v projednávané věci nebylo dotčené opatření na rozdíl od opatření, kterého se týkal výše uvedený rozsudek Itálie v. Komise, individuální podporou spadající do rámce obecného režimu podpor. Jak bylo uvedeno v bodě 50 tohoto rozsudku, dotčené opatření se liší od opatření zkoumaného v předchozím rozhodnutí Komise, tj. v rozhodnutí Alumix.
- ⁶⁹ Z toho plyne, že závěry ve výše uvedeném rozsudku Itálie v. Komise týkající se individuálních podpor přijatých v rámci obecného režimu podpor jsou irelevantní.
- ⁷⁰ Společnost Alcoa se dále opírá o výše uvedený rozsudek Belgie a Forum 187 v. Komise za účelem tvrzení, že na základě zásad právní jistoty a ochrany legitimního očekávání mohla očekávat, že Komise setrvá na svých závěrech z rozhodnutí Alumix.

71 Zásada právní jistoty podle ustálené judikatury vyžaduje, aby právní předpisy Unie byly určité a aby jejich použití bylo pro procesní subjekty předvídatelné (viz zejména výše uvedený rozsudek *Belgie a Forum 187 v. Komise*, bod 69, jakož i rozsudek ze dne 14. října 2010, *Nuova Agricast a Cofra v. Komise*, C-67/09 P, Sb. rozh. s. I-09811, bod 77). Pokud jde o právo dovolávat se zásady ochrany legitimního očekávání, svědčí toto každému jednotlivci, u kterého vyvolal orgán Evropské unie podložené naděje na základě konkrétních ujištění, které mu poskytl. Nicméně pokud je obezřetný a informovaný hospodářský subjekt s to předvídat přijetí opatření Unie, které se může dotknout jeho zájmů, nemůže se této zásady dovolávat, je-li toto opatření přijato (viz výše uvedený rozsudek *Belgie a Forum 187 v. Komise*, bod 147; rozsudek ze dne 17. září 2009, *Komise v. Koninklijke FrieslandCampina*, C-519/09 P, Sb. rozh. s. I-8495, bod 84, jakož i ze dne 16. prosince 2010, *Kahla Thüringen Porzellan v. Komise*, C-537/08 P, Sb. rozh. s. I-12917, bod 63).

72 Z bodu 71 výše uvedeného rozsudku *Belgie a Forum 187 v. Komise* vyplývá, že u opatření, které je předmětem tohoto rozsudku, došlo ke změně v posouzení ze strany Komise pouze z důvodu spočívajícího v přísnějším použití pravidel Smlouvy v oblasti státních podpor. V bodech 161 a 167 uvedeného rozsudku Soudní dvůr judikoval, že žalobci mohli očekávat, že rozhodnutí Komise měnící své dřívější posouzení jim poskytne nezbytný čas za účelem účinného zohlednění takové změny posouzení, a dospěl k závěru, že žalobní důvod vycházející z porušení zásady ochrany legitimního očekávání byl opodstatněný.

73 Tato judikatura však v projednávaném případě není použitelná, jelikož Komise ve sporném rozhodnutí, jak Tribunál správně konstatoval v bodě 107 napadeného rozsudku, nezpochybňuje své posouzení opatření zkoumaného v rozhodnutí *Alumix*. Tribunál v tomtéž bodě oprávněně uvedl, že Komise vzbudila pochybnosti ohledně sazby za elektrickou energii upravené legislativním nařízením z roku 2005 jednak z důvodu, že omezila časovou působnost svých závěrů v rozhodnutí *Alumix*, které se vázaly na okolnosti existující v daném okamžiku, a jednak z důvodu změn sazby, které se toto rozhodnutí týkalo.

- 74 Rozhodnutí Alumix proto nemohlo vzbudit legitimní očekávání, že se závěry Komise obsažené v tomto rozhodnutí budou vztahovat i na sazbu upravenou v legislativním nařízení z roku 2005.
- 75 Z toho plyne, že Tribunál nezasáhl do legitimního očekávání společnosti Alcoa, když v bodě 70 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že Komise nebyla povinná ověřit, zda kritéria, o něž se opírala ve svém závěru ohledně neexistujících výhod v rozhodnutí Alumix, jsou nadále platná.
- 76 Pokud jde o tvrzení týkající se porušení zásady právní jistoty, je třeba konstatovat, že se společnost Alcoa této zásady dovolávala, aniž označila odůvodnění v napadeném rozsudku či analýzu Tribunálu porušující tuto zásadu. Toto tvrzení tedy nelze přijmout.
- 77 Druhou část prvního důvodu je proto třeba zamítnout jako neopodstatněnou.

K třetí části prvního důvodu, týkající se nedostatku skutečností zohledněných za účelem odůvodnění zahájení formálního vyšetřovacího řízení

Argumentace účastnic řízení

- 78 Ve třetí části prvního důvodu společnost Alcoa tvrdí, že se Tribunál v bodech 67 a 68 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když k závěru, že Komise byla oprávněna zahájit formální vyšetřovací řízení ohledně sazeb za poskytování elektrické energie přiznaných této společnosti, dospěl v zásadě na základě dvou skutečností. Těmito dvěma skutečnostmi je jednak financování těchto sazeb ze

státních zdrojů, a jednak refundace ve prospěch společnosti Alcoa prostřednictvím mechanismu uplatňovaného vyrovnávacím fondem, jehož důsledkem je snížení konečné sazby za dodávky elektrické energie, kterou by společnost Alcoa musela zaplatit, kdyby uvedeného mechanismu nemohla využít. Společnost Alcoa tvrdí, že tyto dvě skutečnosti nejsou dostatečné, jelikož byly dány již k datu rozhodnutí Alumix a nebránily Komisi v přijetí závěru o neexistenci podpory. Společnost Alcoa v tomto ohledu nejprve zdůrazňuje, že preferenční sazby, které se na ni v té době vztahovaly, stanovil společnostmi ENEL stát, který byl 100 % vlastníkem posledně jmenované společnosti, a tudíž tyto sazby financoval, a zadruhé tyto sazby vedly čistě z formálního hlediska ke „snížení“ obecně uplatnitelných sazeb.

- 79 Komise je toho názoru, že společnost Alcoa v této třetí části pouze opakuje předchozí argumenty.

– Závěry Soudního dvora

- 80 Je třeba konstatovat, že společnost Alcoa při uvedení znaků, které jsou podle ní společné sazbám podle legislativního nařízení z roku 1995 a podle legislativního nařízení z roku 2005, nezmiňuje změny, ke kterým došlo u prvně uvedených sazeb v letech 1999 a 2004 a které nebyly zpochybněny.

- 81 Společnost Alcoa rovněž neuvádí, jak vyplývá z bodů 15, 65 a 66 napadeného rozsudku, že sazba, která jí byla fakturována na základě legislativního nařízení z roku 1995, byla nahrazena sazbou, jejíž výše byla snížena prostřednictvím refundace financované parafiskální daní spravovanou vyrovnávacím fondem.

82 Vzhledem k relevanci těchto skutečností při kvalifikaci podpory, jak bylo připomenuto i v bodě 50 tohoto rozsudku, se tedy Tribunál nedopustil nesprávného právního uvážení tím, že je zdůraznil.

83 Tribunál tak v bodě 68 napadeného rozsudku správně rozhodl, že samotné konstatování dotčeného refundačního mechanismu je důvodem pro to, aby Komise nemohla v rámci předběžné fáze řízení vyloučit, že společnost Alcoa požívala výhody ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

84 Tribunál mimoto v bodě 58 napadeného rozsudku oprávněně uvedl, že pokud předběžný přezkum neumožňuje Komisi překonat všechny obtíže související s otázkou, zda zkoumané opatření představuje podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, je Komise povinna zahájit formální vyšetřovací řízení, pokud po předběžném přezkumu nebyla přesvědčena, že dotčené opatření je za předpokladu, že je státní podporou, v každém případě slučitelné se společným trhem (viz rovněž obdobně rozsudek ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 39 a citovaná judikatura, jakož i rozsudek ze dne 2. dubna 2009, Bouygues a Bouygues Télécom v. Komise, C-431/07 P, Sb. rozh. s. I-2665, bod 61). Za těchto podmínek mohl Tribunál v bodě 70 napadeného rozsudku, s odkazem zejména na uvedený bod 58, právem dospět k závěru, že otázka, zda byla sazba přiznaná závodům sazbou tržní, či nikoli, vyžadovala komplexní hospodářské posouzení vzbuzující pochybnosti, kterým se lze nejlépe věnovat v rámci formálního vyšetřovacího řízení.

85 Třetí část prvního důvodu je proto třeba zamítnout jako neopodstatněnou.

K páté části prvního důvodu, vycházející z porušení zásad řádné správy a práva být vyslechnut

– Argumentace účastnic řízení

⁸⁶ Společnost Alcoa tvrdí, že Italská republika neměla možnost předložit během předběžné fáze přezkumu své připomínky ke kvalifikaci opatření jako nové podpory, a že se Tribunál dopustil nesprávného právního uvážení, když neuznal, že tím Komise porušila zásady řádné správy a právo být vyslechnut.

⁸⁷ Komise tvrdí, že společnost Alcoa tímto vznáší nový důvod, kterého se před Tribunálem nedovolávala, a který je proto nepřipustný. Komise dále tvrdí, že Italská republika byla v každém případě vyslechnuta ohledně kvalifikace dotčeného opatření jako nové podpory, jak podle ní vyplývá z bodu 40 napadeného rozsudku.

– Závěry Soudního dvora

⁸⁸ Je třeba připomenout, že v rámci kasačního opravného prostředku je příslušnost Soudního dvora v zásadě omezena na posouzení právního řešení žalobních důvodů projednávaných u soudů rozhodujících ve věci samé (viz zejména rozsudek ze dne 1. února 2007, Sison v. Rada, C-266/05 P, Sb. rozh. s. I-1233, bod 95 a citovaná judikatura). Účastník řízení tedy v zásadě nemůže poprvé až před Soudním dvorem vznést důvod, který nevzněl před Tribunálem, neboť by to znamenalo, že by Soudní dvůr

mohl přezkoumávat legalitu řešení přijatého Tribunálem s ohledem na důvody, které Tribunál neprojednával.

- 89 V tomto ohledu z napadeného rozsudku vyplývá, že Tribunál otázku vznesenou společností Alcoa v páté části prvního důvodu na základě tvrzení, které před ním uvedla, nepřezkoumával.
- 90 Tribunál sice v bodech 39 a 40 napadeného rozsudku zkoumal, zda Italská republika zastávala stanovisko ohledně kvalifikace dotčeného opatření jako nové podpory, ale učinil tak v rámci analýzy argumentu Komise směřujícímu k určení nepřipustnosti žaloby v prvním stupni z důvodu, že Italská republika tuto kvalifikaci dostatečně jasným způsobem nezpochybňovala.
- 91 Je tudíž třeba konstatovat, že pátá část prvního důvodu je nepřipustná.

K šesté části prvního důvodu, vycházející z nerespektování rozsahu povinnosti uvést odůvodnění

– Argumentace účastnic řízení

- 92 V šesté části prvního důvodu společnost Alcoa tvrdí, že Tribunál nerespektoval rozsah povinnosti uvést odůvodnění, která váže Komisi. Vzhledem k nevratným důsledkům zahájení formálního vyšetřovacího řízení a k tomu, že v dané věci bylo vydáno předchozí rozhodnutí, tj. rozhodnutí Alumix, Tribunál podle společnosti Alcoa

nesprávně potvrdil, že není třeba zdůvodňovat skutečnost, že je mezi tímto a sporným rozhodnutím činěn rozdíl. Tato absence odůvodnění podle navrhovatelky ztěžuje právní analýzu a přezkum sporného rozhodnutí. Společnost Alcoa tvrdí, že sporné rozhodnutí mělo obsahovat předběžné vyhodnocení, které by naznačovalo případné hospodářské změny ve vztahu k rozhodnutí Alumix.

93 Komise má za to, že tato část musí být zamítnuta jako neopodstatněná.

– Závěry Soudního dvora

94 Na rozdíl od tvrzení společnosti Alcoa Tribunál v napadeném rozsudku nepotvrdil, že skutečnost, že je mezi rozhodnutím Alumix a sporným rozhodnutím činěn rozdíl, musí být odůvodněna.

95 Pokud jde o výtku týkající se nerespektování rozsahu povinnosti uvést odůvodnění, zdá se, že společnost Alcoa touto výtkou míří na body 78 až 89 napadeného rozsudku. Jak se jeví a jak uvedl i generální advokát v bodě 127 svého stanoviska, společnost Alcoa v rámci těchto bodů míří konkrétně na bod 88 tohoto rozsudku, v němž Tribunál odmítl její tvrzení, že Komise nesplnila svou povinnost odůvodnit sporné rozhodnutí.

- ⁹⁶ Podle ustálené judikatury musí být odůvodnění vyžadované článkem 253 ES přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musejí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak, aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a příslušný soud mohl vykonávat svůj přezkum. Požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, jimž je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání těchto vysvětlení (viz zejména rozsudek ze dne 2. prosince 2009, Komise v. Irsko a další, C-89/08 P, Sb. rozh. s. I-11245, bod 77 a citovaná judikatura).
- ⁹⁷ Je třeba uvést, jak společnost Alcoa sama uznává, že Tribunál v bodě 78 napadeného rozsudku správně poukázal na povinnost uvést odůvodnění stanovenou v článku 253 ES a na požadavky, které s sebou nese.
- ⁹⁸ Společnost Alcoa však Tribunálu vytýká, že neuznal absenci odůvodnění sporného rozhodnutí s ohledem na rozhodnutí Alumix. Podle společnosti Alcoa měla Komise vysvětlit, v čem se sporné rozhodnutí lišilo od rozhodnutí Alumix.
- ⁹⁹ Je třeba konstatovat, že se tato výtku zakládá na předpokladu, že předmětem sporného rozhodnutí byla stejná sazba jako sazba zkoumaná v rozhodnutí Alumix, což by vyžadovalo podrobné zkoumání skutečností vedoucích k odlišnému závěru.
- ¹⁰⁰ Jak bylo přitom konstatováno v bodě 50 tohoto rozsudku, Tribunál se nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 130 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že se opatření zkoumané ve sporném rozhodnutí lišilo od opatření zkoumaného v rozhodnutí Alumix.

- 101 Z toho plyne, stejně jako z bodu 88 napadeného rozsudku, že nebylo třeba podrobně zkoumat hospodářské posouzení Komise v rozhodnutí Alumix a důvody, kvůli nimž se toto rozhodnutí nadále neuplatnilo.
- 102 Pokud jde o předběžnou fázi přezkumu opatření, které ještě předmětem přezkumu nebylo, Tribunál v bodě 79 napadeného rozsudku správně rozhodl, že se Komise může omezit na shrnutí relevantních skutkových a právních skutečností, na předběžné hodnocení dotčeného státního opatření směřující k určení, zda má charakter podpory, a na uvedení důvodů, které vyvolávají pochybnosti o jeho slučitelnosti se společným trhem.
- 103 Tribunál se proto nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodech 81 a 82 napadeného rozsudku rozhodl, že Komise sporné rozhodnutí dostatečně odůvodnila tím, že jasně uvedla důvody, na jejichž základě dospěla k předběžnému závěru, že dotčené opatření představovalo podporu a že měla vážné pochybnosti o jeho slučitelnosti se společným trhem.
- 104 Šestou část prvního důvodu je proto třeba zamítnout jako neopodstatněnou.
- 105 Vzhledem k tomu, že žádnému z tvrzení společnosti Alcoa nebylo v rámci prvního důvodu vyhověno, je třeba tento důvod v celém rozsahu zamítnout.

Ke druhému důvodu, vycházejícímu z nesprávného použití řízení týkajícího se nových podpor

- ¹⁰⁶ Druhý důvod je rozdělen do čtyř částí. První část vychází z nesprávného uplatnění judikatury týkající se prodloužení doby podpory slučitelné se společným trhem. Ve druhé části zkoumané v bodech 37 až 43 tohoto rozsudku společnost Alcoa Tribunálu vytýká, že nesprávně vyložil časovou působnost rozhodnutí Alumix. V třetí část směřuje k tomu, aby bylo rozhodnuto, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když pro účely potvrzení, že se použije řízení týkající se nových podpor, vycházel z technických změn provedených v letech 1999 a 2004. Čtvrtá část spočívá v porušení zásad právní jistoty a ochrany legitimního očekávání.

K první části druhého důvodu, vycházející z nesprávného uplatnění judikatury týkající se prodloužení doby podpory slučitelné se společným trhem

– Argumentace účastnic řízení

- ¹⁰⁷ Společnost Alcoa má za to, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že v bodě 128 napadeného rozsudku uvedl, že se použije jeho rozsudek ze dne 6. března 2002, *Disputación Foral de Álava a další v. Komise* (T-127/99, T-129/99, a T-148/99, Recueil, s. II-1275), podle něhož lze dojít k závěru, že pouhé prodloužení mohlo samo o sobě přeměnit opatření na novou podporu. Společnost Alcoa zdůrazňuje, že se tento rozsudek týkal podpory prohlášené za slučitelnou se společným trhem. Mezi opatřením, které bylo kvalifikováno jako podpora slučitelná se společným trhem, a opatřením, které není považováno za podporu, je však podle ní zásadní rozdíl. V případě podpory slučitelné se společným trhem je omezení časové působnosti jedním z důvodů, které mohou vést k závěru o slučitelnosti této podpory se

společným trhem. Prodloužení tedy může podle společnosti Alcoa dotčené opatření pouze přeměnit na novou podporu. Pokud bude naopak rozhodnuto, že se nejedná o podporu, může podle ní opatření na podporu přeměnit změna podmínek na trhu, avšak prodloužení opatření jako takové tento účinek mít nemůže. Za takových okolností čl. 1 písm. b) bod v) nařízení č. 659/1999 podle jejího názoru vyžaduje, aby bylo s opatřením nakládáno jako s existující, a nikoli jako s novou podporou.

- ¹⁰⁸ Komise odpovídá, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení tím, že uznal prodloužení platnosti sazby stanovené v legislativním nařízení z roku 1995 za způsobilé odůvodnit závěr, že dotčené opatření je novou podporou.

– Závěry Soudního dvora

- ¹⁰⁹ Je třeba konstatovat, že výše uvedený rozsudek Disputación Foral de Álava a další v. Komise se týká podpory zavedené před přistoupením dotčeného členského státu ke společnému trhu, která proto byla existující podporou. Tribunál v tomto rozsudku rozhodl, že z důvodu změny doby poskytování této podpory, která byla prodloužena, musela být tato podpora považována za novou podporu.
- ¹¹⁰ Z tohoto judikátu Tribunálu týkajícího se prodloužení opatření, které je existující podporou, však nevyplývá, že se může vztahovat i na opatření, které naopak za podporu považováno není. Pouhá okolnost, že takové opatření je případně nadále prováděno v důsledku prodloužení účinnosti právního aktu, kterým bylo zavedeno, jej nemůže na státní podporu přeměnit.

- 111 Tribunál však netvrdí, že pouhé prodloužení opatření nepovažovaného Komisí za podporu mění toto opatření na novou podporu. V bodě 129 napadeného rozsudku Tribunál pouze uvádí, že k přezkumu prodlouženého opatření Komisí může dojít pouze v rámci nových podpor.
- 112 Je třeba konstatovat, že se Tribunál v dané věci neopíral pouze o prodloužení preferenční sazby přiznané společnosti Alcoa legislativním nařízením z roku 2005 pro účely závěru v bodě 133 napadeného rozsudku, že se Komise nedopustila zjevně nesprávného posouzení tím, že dotčené opatření zkoumala ve světle pravidel použitelných na nové podpory, ale rovněž zdůraznil v bodech 131 a 132 tohoto rozsudku změny, které Italská republika provedla v samotné podstatě tohoto opatření.
- 113 Z toho plyne, že čl. 1 písm. b) v) nařízení č. 659/1999, podle něhož se existující podpora rozumí podpora, která se považuje za existující podporu, protože v době, kdy začala být uskutečňována, nevytvářela podporu a poté se stala podporou následkem vývoje společného trhu, aniž byla členským státem pozměněna, není použitelný.
- 114 Za těchto podmínek a v souladu s čl. 1 písm. c) nařízení č. 659/1999, jakmile měla Komise podezření, že sazba stanovená v legislativním nařízením z roku 2005 představuje podporu, byla povinna ji zkoumat v řízení použitelném na nové podpory.
- 115 Je proto třeba dospět k závěru, že Tribunál v bodě 133 napadeného rozsudku správně rozhodl, že se Komise nedopustila zjevně nesprávného posouzení tím, že dotčené opatření zkoumala v rámci řízení použitelného na nové podpory, a nikoli řízení použitelného na podpory existující.

116 První část druhého důvodu je tedy třeba zamítnout jako neopodstatněnou.

Ke třetí části druhého důvodu, směřující k rozhodnutí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když pro účely potvrzení, že se použije řízení týkající se nových podpor, vycházel z technických změn provedených v letech 1999 a 2004

– Argumentace účastnic řízení

117 Společnost Alcoa má za to, že Tribunál nesprávně potvrdil, že Komise opodstatněně použila řízení týkající se nových podpor z důvodu, že sazby schválené pro společnost Alcoa již nespočívaly v uplatnění sazby stanovené v legislativním nařízení z roku 1995 společností ENEL, ale v přiznání refundace ze strany vyrovnávacího fondu. Tribunál tímto podle navrhovatelky rozšířil působnost sporného rozhodnutí, které směřovalo výlučně proti prodloužení účinnosti sazeb schválených pro společnost Alcoa na základě legislativního nařízení z roku 2005, a nikoli proti těmto čistě technickým změnám, ke kterým došlo v letech 1999 a 2004.

118 Společnost Alcoa dodává, že Komise byla o těchto změnách informována a neměla proti nim námitky. Komise podle ní ve sporném rozhodnutí neuvedla, že technické změny provedené v letech 1999 a 2004 odůvodňovaly nový přezkum. Komise tyto změny neuvedla ani v jiném rozhodnutí zabývajícím se preferenční sazbou přiznanou společnosti Alcoa, a sice v rozhodnutí Portovesme. Komise mimoto v rozhodnutí ze dne 1. prosince 2004 týkající se státní podpory N/490/2000 – Itálie, uvízlé náklady v odvětví elektroenergetiky (Úř. věst. 2005, C 250, s. 9, dále jen „rozhodnutí o uvízlých nákladech“) zastávala názor, že takové sazby, jako jsou sazby ve prospěch společnosti

Alcoa, jsou obecnými výdaji, na které se již vztahuje režim existujících podpor. Společnost Alcoa tedy Tribunálu vytýká, že zamítl rozhodnutí o uvízlých nákladech jako irelevantní a vycházel z uvedených technických změn pro účely odůvodnění toho, že Komise použila řízení týkající se nových podpor.

- ¹¹⁹ Komise tvrdí, že společnost Alcoa popírá samotný obsah sporného rozhodnutí, když má za to, že se týká pouze prodloužení sazby stanovené v legislativním nařízení z roku 1995. Tribunál podle Komise nerozšířil působnost sporného rozhodnutí, když rozhodl, že přechod od reálné sazby na základě rozhodnutí Alumix k teoretické sazbě zkoumané ve sporném rozhodnutí představoval podstatnou změnu. Na rozdíl od tvrzení společnosti Alcoa Komise dále zdůrazňuje, že technické změny z let 1999 a 2004 zpochybnila již v rozhodnutí Portovesme, a to konkrétně zahájením formálního vyšetřovacího řízení ve věci, která je základem pro toto rozhodnutí. Pokud jde o rozhodnutí o uvízlých nákladech, Komise tvrdí, že se týká uvízlých nákladů, které vznikly společnosti ENEL, a není v otázce výhod poskytnutých společnosti Alcoa v oblasti sazby za elektrickou energii relevantní.

– Závěry Soudního dvora

- ¹²⁰ Skutkový stav věci a popis sporného rozhodnutí v napadeném rozsudku společnost Alcoa v rámci svého kasačního opravného prostředku nezpochybňovala. Přidala pouze upřesnění, které Komise nezpochybňovala a které je uvedeno v bodě 14 tohoto rozsudku, že změny sazby stanovené v legislativním nařízení z roku 1995 byly provedeny v roce 1999, tj. před přijetím legislativního nařízení z roku 2005.

- 121 Z popisu sporného rozhodnutí v napadeném rozsudku vyplývá, že toto rozhodnutí zmiňuje nejen prodloužení sazby stanovené v legislativním nařízení z roku 1995, ale i změny ve správě této sazby, tedy částečnou refundaci fakturované sazby prostřednictvím parafiskálního poplatku a správu uvedené sazby vyrovnávacím fondem.
- 122 Tribunál v bodě 17 napadeného rozsudku uvedl, že tyto změny vedly Komisi v bodech 40 až 46 odůvodnění sporného rozhodnutí k závěru, že je povinna ověřit, zda preferenční sazba schválená pro společnost Alcoa představuje státní podporu vzhledem ke snížení sazby, ke kterému vede, k hospodářské výhodě, kterou představuje pro společnost Alcoa, k financování tohoto snížení ze státních zdrojů, a vzhledem k důsledkům uvedené sazby pro hospodářskou soutěž a obchod v rámci Společenství.
- 123 Z toho plyne, že Tribunál tím, že v bodě 68 napadeného rozsudku posoudil důsledky pojmu „výhoda“, které Komise vyvodila z refundace rozdílu mezi sazbou fakturovanou společností ENEL a sazbou, jejíž platnost byla prodloužena legislativním nařízením z roku 2005, nerozšířil působnost sporného rozhodnutí.
- 124 Působnost tohoto rozhodnutí nerozšířil ani konstatováním v bodě 132 napadeného rozsudku, že dotčené opatření již nespočívá v uplatňování sazby stanovené legislativním nařízením z roku 1995 společností ENEL, která odpovídá tržní sazbě, ale v přiznání refundace vyrovnávacím fondem z veřejných zdrojů s cílem vyrovnávat rozdíl mezi sazbou fakturovanou společností ENEL a sazbou stanovenou legislativním nařízením z roku 1995, jejíž platnost byla prodloužena legislativním nařízením z roku 2005.
- 125 Argumenty společnosti Alcoa, podle nichž k uvedeným změnám zaprvé došlo před přijetím legislativního nařízení z roku 2005 a Komise si jich zadruhé byla vědoma a nezpochybnila je, nebrání tomu, aby je tento orgán přezkoumal v rámci nových

podpor, které jsou vymezeny v čl. 1 písm. c) nařízení č. 659/1999. Soudní dvůr totiž již dříve judikoval, že pojem „státní podpora“, ať již existující či nová, odpovídá objektivní situaci a nemůže záviset na jednání nebo prohlášení orgánů (viz výše uvedený rozsudek Komise v. Irsko a další, bod 72).

126 Pokud jde o relevanci rozhodnutí o uvízlých nákladech, je třeba konstatovat, že Tribunál v bodě 113 napadeného rozsudku oprávněně uvedl, že toto rozhodnutí se netýká refundace ve prospěch závodů společnosti Alcoa, ale režimu, podle kterého jsou společnosti ENEL nahrazovány uvízlé výdaje v důsledku liberalizace trhu s elektrickou energií.

127 Tribunál krom toho v bodě 114 napadeného rozsudku též oprávněně dodal, že i kdyby byla Komise v rámci řízení týkajícího se rozhodnutí o uvízlých nákladech informována o režimu ve prospěch závodů společnosti Alcoa, posledně jmenovaná z toho bez konkrétních ujištění poskytnutých jí ze strany Komise nemohla s jistotou dovodit, že prodloužení preferenční sazby nepředstavuje novou podporu.

128 Z toho plyne, že se Tribunál v bodech 112 až 114 napadeného rozsudku nedopustil nesprávného právního posouzení při posuzování dopadu rozhodnutí o uvízlých nákladech na sporné rozhodnutí a tím, že v bodě 112 uvedeného rozsudku rozhodl, že argument společnosti Alcoa je irrelevantní.

129 Třetí část druhého důvodu je proto třeba zamítnout jako neopodstatněnou.

Ke čtvrté části druhého důvodu, vycházející z porušení zásad právní jistoty ochrany legitimního očekávání

– Argumentace účastnic řízení

¹³⁰ Ve čtvrté části druhého důvodu společnost Alcoa namítá, že Tribunál nerespektoval zásady právní jistoty a ochrany legitimního očekávání tím, že potvrdil uplatnění řízení týkajícího se nových podpor ze strany Komise. Vzhledem k předchozímu konstatování Komise, podle něhož nebyla sazba ve prospěch společnosti Alcoa podporou, měla Komise podle společnosti Alcoa alespoň uplatnit řízení týkající se existujících podpor. Společnost Alcoa v této souvislosti cituje několik rozhodnutí Komise a opírá se o judikaturu vycházející z výše uvedeného rozsudku Belgie a Forum 187 v. Komise.

¹³¹ Komise namítá, že Tribunál obecné právní zásady respektoval a že společnost Alcoa opětovně vychází z mylného předpokladu, že čl. 11 odst. 11 legislativního nařízení z roku 2005 pouze prodlužuje opatření zkoumané v rozhodnutí Alumix. Rozhodnutí Komise, na která společnost Alcoa odkazuje, jsou podle Komise irelevantní proto, že se týkají otázky nemožnosti vrácení podpory, která nebyla v rámci projednávaného sporu nastolena, nebo pokračování režimů za stejných podmínek, jaké byly stanoveny při jejich schválení, což v projednávaném případě nenastalo.

– Závěry Soudního dvora

¹³² Je třeba konstatovat, že společnost Alcoa ve čtvrté části druhého důvodu v podstatě opakuje argumenty, které uvedla v rámci druhé části prvního důvodu, a uplatňuje je ve vtahu k řízení týkající se nových podpor.

- 133 Je třeba uvést, že Tribunál v bodech 102 a 103 napadeného rozsudku správně citoval relevantní judikaturu zopakovanou v bodě 71 tohoto rozsudku.
- 134 Dále je třeba uvést, že z důvodů uvedených v bodech 71 až 75 tohoto rozsudku nemohla konstatování Komise v rozhodnutí Alumix vést společnost Alcoa k oprávněné domněnce, že se závěry tohoto rozhodnutí vztahují na sazbu zkoumanou ve sporném rozhodnutí.
- 135 Tribunál proto v bodě 108 napadeného rozsudku správně rozhodl, že rozhodnutí Alumix nemohlo u společnosti Alcoa vyvolat legitimní očekávání, že závěry obsažené v tomto rozhodnutí zůstanou zachovány. Tribunál z toho v bodě 109 téhož rozsudku oprávněně dovozuje, že Komise neporušila zásadu ochrany legitimního očekávání tím, že přijala sporné rozhodnutí v řízení týkajícím se nových podpor.
- 136 Pokud jde o tvrzení týkající se porušení zásady právní jistoty, je toto třeba odmítnout ze stejného důvodu, jaký byl uveden v bodě 76 tohoto rozsudku.
- 137 Vzhledem k výše uvedenému je třeba zamítnout čtvrtou část druhého důvodu, jakož i druhý důvod v celém rozsahu.
- 138 Jelikož kasačnímu oprávněnému prostředku nelze vyhovět na základě žádného z jeho důvodů, je namístě jej zamítnout.

K nákladům řízení

- ¹³⁹ Podle čl. 122 prvního pododstavce jednacího řádu rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě článku 118 téhož řádu, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise od společnosti Alcoa požadovala náhradu nákladů řízení a posledně uvedená neměla ve věci úspěch, je důvodné jí uložit náhradu nákladů řízení v tomto stupni.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**
- 2) Společnosti Alcoa Trasformazioni Srl se ukládá náhrada nákladů.**

Podpisy.